

Aardse machten

Geachte vergadering!

Hoe is het? Een veel geuite vraag vandaag. Een van de meest aantrekkelijke nevenaspecten van de algemene vergadering is immers dat zij gelegenheid biedt vrienden van her en der te ontmoeten en te begroeten. Hoe is het? Hoe voelt u zich? Deze vragen, die heden zo vooraan in onze mond bestorven liggen, mogen we best eens toepassen op de voornaamste reden van onze samenkomst. Wij zijn immers bijeen om ons politiek te oriënteren. Een ambitieuze doelstelling voorwaar. Het betreft een onoverzienbaar en zeer ingewikkeld gebeuren, zeer verward zelfs, en onderling tegenstrijdig. Wat matigen wij ons aan? De Bijbel spreekt in het meervoud van Overheden en machten. Daarbij krijgen wij de indruk dat mede de engelenwereld, die alle uitoefening van beleid beïnvloedt in de beschouwing betrokken blijft. Wanneer wij al moe worden op het pad voor voetgangers, hoe zullen wij ons dan wagen op de renbaan voor de paarden? Nogmaals hoe voelen wij ons?

Iemand drukte het ooit fijntjes uit. Wij moeten ons daarvoor wel even verplaatsen. Verplaatsen in tijd en ruimte. Waar wij tegenwoordig een grote puinhoop aantreffen lag het vermaarde Kapernaüm. Eens had deze plaats de belangrijkste Bewoner dezer aarde binnen haar muren. Laten wij ons vreemdelingen-beleid uitermate voorzichtig afstemmen. Wie kan zeggen welke personen wij onwetend huisvesten? Misschien juist vanwege deze hoogste Aanwezigheid was aldaar ook een bewonderenswaardige garnizoenscommandant gestationeerd. Deze militair typeerde zichzelf als iemand, die zowel ondergeschikt was als ondergeschikten onder zich had. "Want ik ben ook een mens onder de macht (van anderen) gesteld, hebbende krijgsknechten onder mij." Brengt dit ons niet op een gedachte? Gevoelen wij ons niet klein - en wel heel klein vaak, en onbetekenend - tussen en onder allerhande elkaar op leven en dood bestrijdende machten van diverse grootte en kracht, terwijl wij op verschillende manieren in meerder of mindere mate bij de uitoefening van macht betrokken zijn.

Nog een opmerking. Bedoelde hoofdman zei daarenboven iets van oneindig meer betekenis. En wel in het kort dit: Zeg het, Heere, met één woord. Deze bevelvoerder in het krachtenveld der machten had geloof in de zeggenschap van het Woord. Zie nu, geachte vergadering,

ons onderwerp en tegelijk de politieke doelstelling, die wij als staatkundig gereformeerde partij nastreven. *De autoriteit van Gods Woord temidden van alle machten in de hemel en op de aarde en daar tusssenin.*

Ik meen dat dit thema van genoegzaam gewicht is om heet aan de orde te stellen op de jaarvergadering van dit jaar. Zo de omstandigheden drongen, zou er wat mij betreft sprake kunnen zijn van een jubileumrede. Sedert 1956 maak ik deel uit van uw Hoofdbestuur. Een eenvoudig rekensommetje leert hoe lang dat is. Voorts is deze rede de twintigste die ik in uw midden mag voordragen. Want over enkele dagen, om precies te zijn op 4 maart, herdenken wij dat het twintig jaar geleden is dat dominee Zandt overleed. Dat alles geeft aan deze partijdag, zeker wat mezelf betreft, een bijzonder tintje. Maar er is nog meer. In 1971 droeg de partijrede de titel: "Voor de veertiende maal". Daarmee werd geduid dat de Staatkundig Gereformeerde Partij voor de veertiende keer gedurende haar bestaan hoopte deel te nemen aan de verkiezing van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Toen, en zelfs op de partijdag van het volgende jaar, konden we nog niet vermoeden dat wij in dat jaar 1972 alweer ter stembus zouden gaan. De laatste verkiezingen, waaruit na moeizame formatie het kabinet Van Agt, zo u wilt het kabinet Van Agt-Wiegel, te voorschijn kwam, vonden plaats in 1977. Andermaal een eenvoudig rekensommetje en zie, het zou u geenszins hebben verbaasd, wanneer ik niet direct origineel de partijrede, die ik nu bezig ben uit te spreken, de naam had meegegeven: "Voor de zeventiende maal". Het stempelt alles het bijzonder karakter van ons congres. Laat ik besluiten onze vergadering van dit jaar nog één merkteken op te drukken. In mei jl. herdachten wij dat veertig jaar geleden de Duitse agressor onze grenzen overschreed en ons land binnenviel. De inzet van rampzalige tijden die om vele redenen, en soms uitermate schrijnend, in onze heugenis voortleven tot op deze dag. Stof te over om naar te verwijzen dus.

De kleine mens tussen de machten. In voorbije tijden waren het vooral natuurkrachten waarmee het zwakke maar vindingrijke mensdom werd geconfronteerd. Dit soort geweld kende men religieuze verering toe. In de loop der eeuwen en in het bijzonder de jongste tijd, gebeurden er twee dingen. Krachten der natuur werden bedwongen en ontgoddelijkt of van demonische potenties ontdaan. Aan genoemde machten denken

wij niet sterk meer en allereerst, wanneer het woord valt. Thans is het een veelheid die bij ons opkomt bij het noemen. Een veelheid en wirwar van technische of maatschappelijke, van militaire of politieke, als ook culturele en geestelijke instanties, die ons in beslag nemen en hun invloed laten gelden.

Als eerste noemde ik de technische macht. Demonen verjoegen wij, maar automaten, die de techniek voortbrengt, robots, computers, chips groeien uit tot evenzeer bedreigende autonomen, die ons op dwingende manier gaan overheersen.

Ik herhaal wat ik vaker opwierp. Wanneer ter discussie staat de groeiende beheersing van de technische apparatuur schiet mij gedurig als een soort parallel in de gedachte de gang van zaken met de parels die de zwijnen worden toegeworpen. Te eniger tijd vertrappen zij die met hun voeten, staat er. Verder dat zij zich plots zullen omkeren om de schenkers van het kostbaar paarlemoer te verscheuren. De vergelijking is niet zo ver gezocht. Het streven is er hoe langer hoe meer op gericht om het biologische in het mechanisme te laten innestelen en omgekeerd. Het doel is versmelting. Ik denk aan de macht der sprinkhanen in Openbaring 9 omschreven. De sprinkhanen hebben menselijke kenmerken, maar beschikken tevens over vermogens die wij ons alleen als vrucht van technisch vernuft kunnen voorstellen. Ook de diverse machten van het befaamde Beest uit het laatste boek van de Bijbel wekken diezelfde gedachten. De mens een machine, maar ook de machine een mens en een beest, òf mens en beest in één verschijning. Het is helemaal niet ongerijmd bij motoren te spreken van de kracht van zo en zoveel paarden. Behalve krachten wil men ook andere capaciteiten van mens en dier in apparatuur inbouwen. Af en toe lezen wij over benauwende experimenten in deze geest.

Wat zijn nu die parelen voor de zwijnen? Dat wij aan technische triumpfen zoveel gaven en vermogens meedelen dat zij zich straks zelfstandig tegen ons keren en ons verscheuren. Processen worden ontketend, waar wij weldra ten enenmale niet meer tegen opgewassen zijn. Hier en daar komen mensen en groepen in verzet. Is het misschien reeds te laat? Wanneer iemand in een scootertje rijdt over het dek van een oceaanstomer of op en neer gaat in een lift, die de scheepsdekken verbindt, kan men stoppen, doch de boot vaart door. Men kan zelfs een aantal motoren uitschakelen zonder dat totale stilstand intreedt.

De protesten en tegenacties komen vanuit een samengestelde maatschappij. Uiteenlopende belangen, waarvan er soms ook weer diverse plots kunnen samenlopen, nopen tot machtsvorming. Belangen van werknemers verzetten zich tegen steeds verdergaande mechanisatie van arbeid, hoewel ook weer niemand algeheel herstel wenst van primitieve verhoudingen en toestanden. De producent, en daarmee zijn bedoeld allen die in het productieproces zijn betrokken, heeft zijn verlangen, maar ook de consument. Soms is men beide tegelijk. Ongemerkt wordt iemand met volle inzet zo door zijn activiteiten meegesleurd dat andere evenzeer eigen interessen in gedrang komen. Bedrijfsblindheid is een kwaal, die optreedt bij alles wat wij, hoe en waar ook, ter hand nemen. De maatschappij ziet er uit als het verkeersbeeld van een druk centrum. Groot en klein, vaak in files, bewegen zich onoverzichtelijk dooreen. Botsingen doen zich bij herhaling voor. Er zijn gevestigde machten maar ook illegale, terwijl van de laatste sommige hoe langer hoe legitiemer worden. Het gaat niet om een enkele overheid en hier en daar een of andere macht. Gewag is van overheden en machten. In het royale meervoud. Iets kan ongemerkt tot een macht worden in ons leven en in dat van zeer velen. Ik mag best heel vee, schrijft Paulus. Ja, alles is mij geoorloofd. Wat gebeurt er licht? Dat het een dwingende macht wordt in mij leven. Spijs en buik kunnen zich afgodisch laten gelden. In het verlengde zien wij allerhande consumptieve dwangmatige trends. Het lichaam is niet voor vleselijke genieting. Daarachter zien wij de demonie van de zogeheten sexcultuur. Deze trekt weer commercie aan als te duchten macht, die weinig scrupules kent. Ijdelheden noemt de Bijbel. Zinledigheden die magnetisch aantrekken. Zij omstuwen ons als oosterse kooplui een toerist.

Allerberuchtst de technische macht van de militairen. De kernwapens strijdpunten in de verkiezingen van dit jaar. Trouwens kernenergie alleen als is omstreden. Het hele land is opgeroepen uitvoerig te delibereren over de energievoorziening in de toekomst. Wie het breed heeft laat het breed gebeuren. Terecht dat wij hoe langer hoe alerter worden op het milieu. Een gezonde geest in een gezond lichaam, zei de oude leus. Een gezond lichaam op zijn beurt in gezonde dampkring. Er is met lucht, water en bodem een levensbelang gemeoid.

Lekkerkerk, zo begint een rijtje van plaatsnamen, zoals een halve eeuw geleden schoolkinderen op een aardrijkskundeles dat lekker konden

opdreunen. Mensen komen evenwel moeilijk over de brug, wanner ter wille van de gezonde dampkring welvaart moet worden ingeleverd. De Spreukendichter wist reeds te vertellen dat de kribbe rein blijft, lekker schoon dus, wanneer er geen trekossen zijn. Dan is alles opgeruimd, alles, ook de geldkist en de etenstafel. Door de kracht van de os is der inkomsten veel. Zo is het ook nog een keer. Wie vindt hier het verantwoordte evenwicht? Ter wille van milieu en bovendien om economische redenen moeten we leren wat het zegt offers te brengen. De eerlijkheid gebiedt te erkennen dat er in jaren van groei en op jacht naar welvaart lichtzinnig is omgesprongen met schadelijke en gevaarlijke stoffen. Het zesde gebod is een spiegel voor de hoge Overheid.

Ja, en helemaal wanneer wij de rol van de kernenergie bespreken in de kontekst van de bewapeningswedloop. Hoe langer hoe meer vrezen wij dat hardlopers doodlopers worden. Waanzinnige wapenvoorraden van desastreus kaliber bedreigen onze leefwereld. Het kernwapendebat van december 1979, dat het kabinet bijna wegvaagde, wacht op een vervolg aan het eind van het jaar. Vast en zeker een hypotheek op de kabinetsformatie.

Allereerst mogen wij ons betrouwen lostrekken van het bezit van de geduchte strijdmiddelen. "Op wagens, paarden en op helden zij onze vijand stout; wij zullen d'eer en grootheid melden van God, Die ons behoudt." Moeten wij in Naam van God afzien van het verdelgend wapen? Is de uitwerking al te catastrofaal? Hoe langer hoe meer mensen gaan er zo over denken. Nog zijn de opinies genuanceerd. Uitgesloten is niet dat onder druk van de wereldmachten, die zich steeds sterker maken, de bevolking wordt gesplitst in twee felle kampen. Uitheemse politieke machten zullen daarop inspelen. Zo'n polarisatie van ver uiteenlopende opvattingen over vraagstukken van dood en leven, van voortbestaan en ondergaan, kunnen uiterst gevaarlijk worden. Nogmaals: het veld vertoont het beeld van verkeersdrukte in de city tijdens spitsuur. Een gedrang en gejaag van diverse machten en krachten, elkaar voor langer of korter aantrekkend of weer afstotend. Botsingen den zich herhaaldelijk voor. Wij zagen onszelf als sprinkhanen temidden van Enaks kinderen, zaaiden de verspieders paniek. Wij zien onszelf als wormpjes temidden van alle gedrang en gedram. Op het machtenveld.

Hebben wij ons maar te voegen in beslissingen en beschikkingen van de blinde grootmachten der aarde, die, naar ons voorkomt, meermalen

hun beheerders meesleuren? Moeten wij terminale wapens verwerpen? Velen beroepen er zich op dat God dit eist. Wij moeten het wagen met de Heere alleen, ongeacht de uitkomsten zeggen ze; is dat geloofsmoed of moedwil van eigen vroom vlees? Wij kunnen echter vermetel zijn en te laat het wagen met niets anders dan geloof. Als het niet echt uit de Heere is, worden wij om te spreken met de Bijbel “versmeten tot Horma toe.” Wat is de leiding van de Geest en wat is geestdrijverij? Onze vaders spraken van enthousiasterijen. Laat ons toezien dat wij onze Bewaarder niet verzoeken en dat wij toch tot de geloofwaardigheid de afschrik handhaven. In dezen zou evenwel ons beginselprogramma, anders dan bedoeld, niettemin in dezen tevens voorschrijven dat “wij de krijgslasten niet tomeloos opdrijven”. Doch het kan verkeerd zijn de zwaar bewapende mogelijke agressor in verzoeking te brengen door te vergaande weerloosheid. Wedersta om te doen afdeinzen. Een te respecteren individuele geloofsbeslissing mogen wij niet elkeen opleggen, wat wij doen, wanneer wij niet solidair zijn met het volk in dezen. Een volk dat wat betreft haar verdedigingsbereidheid hinkt op twee gedachten, pleegt zelfmoord. Voor christenen geldt als hoogste noodzaak dat hun eeuwige belangen behartigd zijn. Op de juiste wijze door de Juiste. En om alle anderen ervan te doordringen dat deze belangen behartigd zijn, moge dat blijken door levenswandel in ware rust en in waarachtige vrede. Dat is vredeswerk van vredemakers.

Mensenkind tussen de machten en overheden. Met name op het politieke terrein. Het is alsof wij ons bevinden in een enorme hal vol apparatuur. Allerlei roede lichten flitsen aan en verheugen in sterkte of verbleken. De Verenigde Staten kregen een nieuwe heer. We krijgen de indruk dat het nieuwe bewind geharnaster tevoorschijn treedt, meer oorlogsbereid, ter wille van de vrede. De Sowjet-Unie in de richting van Afghanistan nogal vlug ter been, put al haar pedagogische kwaliteiten uit om de vrijheidslievende Polen nog net in de leidsels te houden. Heren der heersen in de vrije en onvrije wereld onaanvaardbare toestanden van onderdrukking. De gebeden mogen gedurig en dringender opgaan dat de Heere “het recht der armen en der verdrukten” gelden doet. Wij mogen dat gebed legitimeren door een “gelijk ook wij doen” in de verhoudingen waarin wij ons bevinden, en met de grote en kleine middelen die ons ten dienste staan om metterdaad te bevorderen. Het ziet er nog lang niet naar uit dat in het Midden-Oosten de vrede gekust wordt.

Het gure economische klimaat maakt de internationale verhoudingen grimmiger. Vele stemmen gaan op over het rond van de aarde en vragen niet zonder zorg, wanhopig soms: Wie zal ons het goede doen zien? Och ging het wat vrediger toe, Waarom moeten mensen en volken het elkaar toch zo vreselijk moeilijk maken, terwijl het met iets minder wantrouwen zoveel beter kon gaan? Laat ons niet te gezwind vaststellen dat de volken der aarde klaarblijkelijk de weg van de vrede niet gekend hebben. Wie zijn wij die anderen oordelen; veroordelen wij daarmee onszelf niet dat wij dezelfde dingen doen? Geven christenen in deze wereld en in hun gemeenschappen tot jaloersheid verwekkende voorbeelden van vrede en eensgezindheid?

Het ziet er in de hoge internationale sferen gespannen uit. Maar ook naar beneden in de bescheidener verbanden der samenleving neemt de geweldpleging toe. Anarchie, terrorisme, burgerlijke ongehoorzaamheid en allerlei andere acties zijn even zovele uitingen van wrevel en onvrede. Wij moeten de risico's niet onderschatten, omdat vonken de grote explosie kunnen veroorzaken. Men belooft vrijheid en vooral ook macht aan de mensen. Vergroting van kennis, inkomen en macht. Kennis garandeert geen baan en geen inkomen. De inkomens moeten noodgedwongen omlaag. En dan die macht! Beslissingen worden hoe langer hoe meer gecentraliseerd en over één enkele schijf genomen. Wat een gevecht. Waarom en waar vandaan toch? Mensen begeren en hebben niet. De beloften klinken mooi en doen het niet. Als ik me inzet om macht te veroveren moet ik uitkijken, anders lopen anderen er nog mee weg.

Hoe ontaard is het satanisch spel van machten en krachten. Dezer dagen hield de kwestie-Taiwan de nationale politiek in de greep. De tot driehonderdduizend en meer groeiende werkloosheid als gevolg van bedrijfssluitingen aan de lopende band en veroorzaakt door de verslechterende economische situatie drukt als een zwaar juk op de regering. Maatschappelijke organisaties zowel nationale als multinationale bedrijven oefenen druk uit op politieke instanties ter wille van gunstig investeringsklimaat en werkgelegenheid. Daar verschijnt als een lichte de mogelijke leverantie van een paar duikboten aan Taiwan. Dat is de kwestie die gedurende enkele weken punt van politieke discussie heeft uitgemaakt. Er zijn veel meer en wellicht belangrijkere kwesties. Aan dit voorbeeld laat zich echter de interferentie van overheden en machten

duidelijk bekijken. Vanuit de sociaal-economische hoek bestond er evengoed bij de oppositie gretigheid voor de levering. Intern botsten evenwel de machten van de departementen.

Een oppositionele fractie ruikt voordeel en slaat op de trom. Slapende honden worden wakker. Ook Pekinezen. Ik bedoel dat ook de Chinese regering niet kan achterblijven. Vermoedelijk speelt als ware reden de afwisseling van de macht in Washington, een eersterangs gebeuren in de internationale politiek, parten. In eigen land blaast de havenbaronie haar partijtje. Uitgerangeerde politici ten onzent vinden een geschikt thema om te beproeven of hun ingesluimerde zeggenschap nog werk. En vanzelfsprekend laten ook ideële motieven en machten zich gelden. Zo zien we de vonk driftig heen en weer schieten van machtsgeleding naar geleding en van machtslaag naar laag. Aardse machten.

Ook ideële factoren, zei ik. Wat drift beheerst? Tot dusver was er summiere en enige aandacht voor technische en maatschappelijke en voor militaire en politieke machten. We signaleerden slechts. De achtergrond wordt degelijk bepaald door ideologie of door wat hoe langer hoe meer identiteit gaat heten. Om die reden is inzicht noodzakelijk en bij tijd en wijle ook doorzicht omdat dieper liggende ideële oogmerken zich nog al eens plegen te hullen in een onschuldig kleed dat velen aanspreekt. Wanneer wij van het kleine complete wereldje, dat wijzelf zijn, reeds zeggen: Zie is het die meest nauwkeurig zijn dwalingen kan verstaan? Dienen wij te beseffen dat de totaliteit van als die afgrondelijk diepe mensenharten een somma opleveren die niet te doorgronden is. Wat zijn er vanuit wijsbegeerte leringen en vanwege de culturen invloeden en suggesties die bereid zijn iedereen op sleeptouw te nemen. Als vierduizenders verheffen zich de eenzame kille toppen van de grote maatschappelijke en politieke stelsels met hun uitlopers in sociale, culturele en staatkundige dalen en vlakten. Dat is de aanblik van het gebied, waarvoor de psalm ons het woord "roofgebergte" aanreikt. Dat vrij het roofgebergte zwijg! Roofbergen, waarvan de toppen gehuld zijn in de wolken en de grondvesten wortelen in de afgronden. Reeds noemde ik de engelenmachten en geestelijke boosheden in de lucht. Er zijn bovenmenselijke onnaspeurlijke inwerkingen van omhoog en van onderaf, geesten uit de afgrond die zich allerwege doen gevoelen en waarvan geldt in persoonlijk leven en in bredere onder andere politieke contexten: Wedersta vast zijnde in het geloof. We hebben bijvoorbeeld

niet sec met een abortusvraagstuk te maken, maar met de vraag wat daarachter woelt en dring. De beproeving der geesten is een taak van prioriteit voor de politicus die zich wil laten leiden door Gods Woord. Wanneer de wetten niet uitgaan bij de gratie Gods, waar vinden zij dan hun oorsprong? Hoe houden wij het pad zuiver onderweg in dit bergland, waar het uur en de macht der duisternis zijn?

In deze regionen is een eervolle en mensonmogelijke taak weggelegd voor een politiek, die zweert bij de hoge letter C.

Ook voor een kleine partij met ene pretentie als de onze. In deze jaarede willen we terugkijkend naar het voorbije dank uitspreken jegens de Heere, Die in staat stelde en bekrachtigde. Wij willen erkentelijk zijn jegens allen, die in hun sector en op hun niveau als spits en als tros zich onverdroten hebben ingezet. Het stemt tot gedurige voldoening dat de SGP zich niet exclusief wenst op te stellen als de stuurman op de wal. Ter illustratie de verhoopte mogelijkheid dat door zijn benoeming de tiende burgemeester van onze politieke opvatting zijn entree maakt. Vanaf 1963 toen ik in de Tweede Kamer kwam tot 1981 leerden we tellen van één tot tien. Ik herhaal uit de partijrede van 1979: "Een SGP-gedeputeerde in Zeeland, de eerste SGP-bestuurder van deze naam." Tenslotte memoreer ik de opening van een eigen home voor ons partijbureau en onze centra, het Ds. Kerstenhuis aan de Laan van Meerdervoort in onze residentie. Residentie immers meer nog dan tijdens het bewind van Koningin Juliana. Als partij verheugden wij ons over de inhuldiging en over de gesproken woorden van onze nieuwe Koningin Beatrix. Nog blijft conform wat staat in ons Program: het constitutionele koningschap opgedragen aan het Huis van Oranje de van God gegevene. Gode zij dank voor wat Hij in het voorbije jaar vorstenhuis en volk doch ook partij en persoon schonk en liet.

De weg zoekend door het bergland van tronen, heerschappijen overheden en machten ligt er een mooie maar mensonmogelijke taak voor een partij die wil letten op de Naam van Christus. Steeds bezig rechtvaardig te oordelen. Opdat wij niet anderen oordelend onszelf veroordelen. Want de mens is op dit punt niet te verontschuldigen, wie hij ook is.

Helaas zien wij al te vaak dat christelijke partijen op hun beurt zelf het platform zijn van elkaar bestrijdende en elkaar verdringende groeperingen en deelbelangen. Wat zout kon wezen is smakeloos geworden en

dien nergens toe. Het huis vol machtsstrijd, waar zonen als broeders zouden moeten samenwonen. Het bederf van het beste is het ergste. Smakeloos zout. Daarover sprak ik reeds in 1962 in mijn allereerste partijrede.

Het smakeloze zout dient nergens toe, Vergeten werd immers de grondregel van waarachtig christelijk machtsbetoon, dat niet bestaat in heerschappij voeren, maar in het dienen van elkander door de liefde. Immers Christus, waarop de hoge letter C zich oriënteert wil in het midden zijn als Eén die dient.

Christelijke politiek als dienst aan het Woord Gods. Het waarlijk separerende Woord Gods. Separeren is niet allerlei buitenwijken afsnijden en onze kern overhouden. Dat is oneigenlijk gebruik. Het ware zeer gevreesde en weinig geliefde separeren is hanteren van het levende en krachtige instrument, scherp snijdender dan enig tweesnijdend zwaard, dat dwars door de innerlijkste organen van ziel en geest en zelfs van de samenvoegselen en het merg heengaat. Wij kunnen slechts rechtvaardig oordelen, wanneer onze dierbaarste gedachten en meest eigen overleggingen van het hart geoordeeld worden. Dan kunnen en zullen wij dienen. Dienen door de liefde. En nimmer heerschappij voeren.

Het zou zo'n mooie taak kunnen zijn temidden van de aardse machten in de macht en mogendheid des Heeren bezig te zijn. Aardse machten looft de Heere. Vosten, 't voegt u Hem in 't midden van Zijn heiligdom 't aanbidden. Daartoe voorbeeldig op te wekken. Aardse machten, hoort 's Heeren stem op de grote wateren. Zee en water zijn zinnebeeldig voor wereld en volkeren. Welnu, de Heere is veel sterker dan 't geweld der waat'ren, die Zijn almacht palen stelt. Uw macht is groot, Uw trouw zal nooit vergaan. Geen aardse macht begeren wij. Macht immers maakt corrupt. Verlangen wij dat aardse machten de Heere loven? De Heere, Die doorluchtiger en heerlijker is dan de roofbergen.